

ABSTRAKT DIPLOMOVÉ PRÁCE

VÝCHODISKA: Rodinné prostředí je místem, které je důležité pro vývoj dítěte. Přítomnost každého z rodičů ve výchově zastává svůj úkol. Absence jednoho z rodičů tudíž s sebou přináší jistá rizika, co se adekvátního vývoje týče. Stále více se dnes připisuje význam otcovské roli ve výchově. Otec zastává pro syna důležitou roli, jak z hlediska vývojových úkolů, ať už při utváření vlastní identity, poskytnutí mužského vzoru, či naučení se ukázněnosti, tak také zprostředkováním zkušenosti s ovládnutím impulzivity, agrese a dalších kompetencí, které mohou ovlivnit zvládnutí psychoterapeutického procesu v rámci léčby drogových závislostí na oddělení střednědobé ústavní péče. Diplomová práce tak pojednává o střednědobé ústavní léčbě závislostí u mužů, dále o výchovném prostředí a jeho vlivu na zvládnutí psychoterapeutického procesu, a popisu rozdílů tohoto ovlivnění u jedinců, kteří vyrůstali ve výchovném prostředí bez otce a naopak těmi, kteří vyrůstali v úplné rodině. **Cíl** je charakterizovat, jak může být psychoterapeutický proces u mužů, v rámci ústavní psychiatrické léčby, ovlivňován absencí otce ve výchově, a zda a jak tuto souvislost vnímají samotní klienti.

METODY: Praktická část práce je realizována formou kvalitativního výzkumu. Informace o této problematice jsou získány prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů s muži, jež se nachází v procesu léčby. U poloviny respondentů se v anamnéze objevuje absence otce ve výchově, u druhé poloviny byla rodina úplná.

Rozhovory byly následně podkladem pro sepsání kasuistik. Tyto kasuistiky jsou prostřednictvím metody kontrastů a srovnávání porovnány a zjištěné rozdíly jsou v práci kvalitativně interpretovány.

VÝSLEDKY: Ze zjištěných dat vyplynulo, že otec má ve výchově nemalou důležitost. Avšak nestačí pouze jeho fyzická přítomnost. Je třeba, aby jeho zapojení ve výchově splňovalo určitá kritéria, stejně tak, jako celé výchovné prostředí. Z čehož nám vyplývá, že absence otce ve výchově ovlivňuje utváření osobnosti dítěte a tím i projevy jeho chování v dospělosti a tudíž také v léčbě. Jedná se však o aspekt, který není možné posuzovat jednotlivě, ale z pohledu širších souvislostí rodinného prostředí. 4 z 6 respondentů popsali určité vnímání spojitosti otcovské osoby se svou závislostí, či zvládnutím léčebného procesu. Jejich vnímání je však vesměs individuální. Blíže podobnosti jsou popsány v jednotlivých kapitolách.

Klíčová slova

skupinová psychoterapie, skupinová dynamika, zpětná vazba, výchova, závislost